

15 januari

Het goede leren doen

Dag 1

Reflectie

Bijbel & toelichting

Jesaja 1 vers 12-18 en Lucas 10 vers 25-37

Volgens Jesaja wil God niet alleen dat het volk van Juda recht beoefent, maar dat zij vanuit overtuiging altijd het goede doet. God wil niet alleen dat we voor de weduwen en wezen zorgen, maar dat we ook doen wat goed voor hen is en voor iedereen die in de samenleving wordt kleingehouden. Het Hebreeuwse woord voor goed is *tov*, ons Nederlandse woordje 'tof'. Als iets 'tof' is, betekent dat in het Hebreeuws dat iets vreugde schenkt, behagen geeft, mooi of goed is.

Christen zijn betekent Christus volgen. Als de samenleving onverschillig wordt voor de noden van anderen, hebben wij het als kinderen van God op te nemen voor onze onderdrukte broers en zussen, zodat zij in vrede en gerechtigheid kunnen leven. Dit doen wij onder andere door hun zaak te bepleiten en de waarheid te spreken tegen wie macht uitoefenen. Zo mogen we er ons in deze Week van gebed voor eenheid ook aan toewijden om de zonde van racisme uit te bannen en hier ook zelf van te genezen.

Eenheid van christenen

Een wetgeleerde vroeg aan Jezus: 'Wie is mijn naaste?' Jezus' antwoord vraagt ons om verder te kijken dan godsdienst, nationaliteit of groep en zo onze naaste te herkennen. We worden uitgedaagd om over onze eigen muren heen te kijken en onze broers en zussen lief te hebben.

Vraag

Bent u weleens geholpen door iemand van wie u het niet verwachtte? Hoe heeft dit uw beeld (van anderen) veranderd?

16 januari

Met vreugde recht doen

Dag 2

Reflectie

Bijbel & toelichting

Spreuken 21 vers 13-15 en Matteüs 23 vers 23-25

Vanaf de start van het Bijbelboek Spreuken geeft de schrijver wijze lessen over recht, rechtvaardigheid en eerlijkheid (Spreuken 1 vers 3). In één prachtige zin getuigt Spreuken dat de rechtvaardigen vreugde vinden in het doen van recht. Wanneer we doen wat de Heer vraagt en gerechtigheid nastreven, kunnen we echter terecht komen in een wervelwind van verzet en tegenstand. Degenen die voordeel hebben van onrechtvaardige racistische en seksistische systemen kunnen zich hevig verzetten wanneer we deze problemen proberen te aan te pakken.

Toch is er ook vreugde in het doen van het goede en in het erkennen dat bijvoorbeeld de levens van Gods geliefde zwarte kinderen ertoe doen ('black lives matter'). Het geeft vreugde wanneer we ernaar streven ons te verzoenen met andere christenen, omdat we daarmee het koninkrijk van God verkondigen.

Eenheid van christenen

De religieuze leiders tot wie Jezus zicht richt in de tekst van vandaag zijn trouw in het vervullen van hun religieuze plichten, maar verwaarlozen de zwaardere eisen van rechtvaardigheid, barmhartigheid en trouw. Ook als christenen kunnen we soms genoeg nemen met onze verdeeldheid. We onderhouden misschien trouw onze religieuze plichten, maar nemen wij ook de opdracht van de Heer serieus dat al zijn discipelen één zijn?

Vraag

Hoe kunnen plaatselijke geloofsgemeenschappen elkaar steunen en weerstand bieden als er tegenstand volgt op het doen van recht?

Bidden

Gebed

God, U bent de bron van onze wijsheid. Wij bidden om wijsheid en moed om te reageren op wat verkeerd is in de wereld en voor onze inzet om het goed te maken. Wij bidden om wijsheid en moed om te groeien in de eenheid van uw Zoon, Jezus Christus, die met U en de heilige Geest regeert voor eeuwig en altijd. Amen.

Bid vandaag ook voor...

- mensen die lijden onder onderdrukkende systemen zoals racisme, (moderne) slavernij en seksisme. Dat hen recht gedaan mag worden en zij zich in hun nood gezien weten door God en zijn kerk.
- slachtoffers van de toeslagenaffaire. Bid dat de mensen die verantwoordelijk zijn om dit onrecht goed te maken, het ook spoedig zullen doen.

Aantekeningen

17 januari

Wij – niet ik

Dag 3

Reflectie

Bijbel & toelichting

Micha 6 vers 6-8 en Marcus 10 vers 17-31

In het Bijbels Hebreeuws zijn rechtvaardigheid en vriendelijkheid (barmhartigheid) met elkaar verbonden in één woord, *mishpat*. God vraagt ons om recht te doen door vriendelijk te zijn en nederig met Hem te wandelen. Nederig wandelen met God betekent ook dat we naast de ander wandelen. Het gaat niet meer om onszelf, maar om de hele gemeenschap: wij – niet ik.

Wanneer we recht doen laten we daarmee iets zien van Gods koninkrijk. In dit koninkrijk zijn al Gods kinderen even geliefd. Zo zijn we ook geroepen om elkaar lief te hebben als zussen en broers mogen we anderen uitnodigen in die liefde.

Eenheid van christenen

'Nederig wandelen' was een uitdaging voor de rijke man die Jezus vroeg wat hij moest doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven. Vanaf zijn jeugd had hij alle geboden onderhouden, maar hij kon de stap om zich bij Jezus' leerlingen te voegen niet zetten vanwege zijn rijkdom. Zijn wij bereid om onze rijkdom op te geven waar dit ons belemmert ons aan te sluiten bij Jezus' leerlingen?

Vraag

Hoe kunnen wij inspelen op de noden van onze meest kwetsbare burenen? Wat zijn wij bereid hiervoor op te geven?

Bidden

Gebed

*Genadige en liefhebbende God,
verruim onze blik, zodat wij de missie zien
die wij als christenen delen,
om iets te tonen van de gerechtigheid
en liefdevolle vriendelijkheid van uw koninkrijk.
Help ons onze burens te verwelkomen zoals uw Zoon ons welkom heette.
Help ons vrijgeviger te zijn als wij getuigen van de genade
die U ons schenkt.
Door Christus onze Heer. Amen.*

Bid vandaag ook voor...

- initiatieven die gericht zijn op het delen van Gods liefde met mensen die Hem nog niet kennen.
- organisaties die zich dichtbij en ver weg inzetten om mensen te bevrijden uit onrecht en onderdrukking.

Aantekeningen

18 januari

Zie de tranen van de onderdrukten

Dag 4

Reflectie

Bijbel & toelichting

Prediker 4 vers 1-5 en Matteüs 5 vers 1-8

Prediker schrijft: 'Ik zag de tranen van de onderdrukten.' Of het nu voor het eerst is dat de schrijver wordt geconfronteerd met verschrikkelijk onrecht of niet, het is duidelijk dat de pijn bij hem binnenkomt. Hoewel er veel is om verdrietig over te zijn, is er ook hoop wanneer we niet weggijken van het lijden.

Zo keek ook een jonge vrouw in mei 2020 niet weg en zag de tranen van de onderdrukten. Haar video van de moord op George Floyd werd wereldwijd gezien. Het ontketende een heilige woede. Mensen begonnen de onderwerping te erkennen die Afro-Amerikanen al eeuwenlang ervaren als gevolg van onderdrukkende systemen te midden van bevoorrechte, blinde omstanders. De erkenning van deze pijnlijke realiteit leidde tot een wereldwijde golf van compassie, zowel in de vorm van gebed als protest. Door de Heilige Geest geeft God het inzicht en de overtuiging om zonder belemmering op nieuwe manieren te reageren. Kerken en gemeenschappen uit Minnesota plaatsten gezamenlijk een gebedstent op de plek waar George Floyd werd vermoord.

Eenheid van christenen

Matteüs' verslag van de zaligsprekingen begint met Jezus die de menigte ziet. In deze beloften van geluk uit Matteüs 5 noemt Jezus niet alleen de worstelingen van de mensen, maar ook wat zij zullen zijn: kinderen van God en erfgenamen van het hemelse koninkrijk.

Vraag

Hoe bent u betrokken geweest bij initiatieven die onderdrukking in uw omgeving bestrijden? Hoe kunnen de kerken samenwerken om solidariteit te vergroten met hen die lijden onder onderdrukking?

Bidden

Gebed

*God van gerechtigheid en genade,
laat ons de onderdrukking om ons heen echt zien,
dat we niet blind blijven voor onze eigen voorrechten
en het gebrek aan kansen voor anderen.
Dat we met open ogen en harten werken
aan het vergroten van gelijkwaardigheid.
Wij bidden in de naam van Jezus
die de menigte zag en medelijden met hen had.
Amen.*

Bid vandaag ook voor...

- geloofsgemeenschappen die met lokale initiatieven proberen bij te dragen aan het bestrijden van discriminatie en onderdrukking.
- herstel van mensen die hierdoor getraumatiseerd zijn.

Aantekeningen

19 januari

'Zing voor ons een vrolijk lied'

Dag 5

Reflectie

Bijbel & toelichting

Psalm 137 vers 1-4 en Lucas 23 vers 27-31

De klaagzang van de psalmist vindt zijn oorsprong in de ballingschap van Judeeërs in Babylon. In de psalm eisen onderdrukkers dat de ballingen glimlachen en vrolijk zijn.

Deze pijn resoneert in de harten van mensen die als vreemdelingen in eigen land worden behandeld. Door de eeuwen heen eisten onderdrukkers dat onderdrukten vrolijke optredens gaven tot hun vermaak². De pijnlijke en kwaadaardige boodschap die onderdrukten hieruit – ook vandaag nog – meekrijgen, is helder: 'Alles wat jullie uniek maakt – jullie liederen, vieringen en culturele identiteit – mag er alleen zijn wanneer het ons dient.'

In de psalm krijgen generaties van onderdrukten een stem. De gevangenen zingen niet voor het vermaak van hun onderdrukkers, maar om God te loven. Zij zingen omdat God hen niet in de steek heeft gelaten. Onze voorouders moedigen ons hiermee aan liederen te zingen van hoop, vrijheid en bevrijding.

Eenheid van christenen

Terwijl een groep mensen, waaronder veel vrouwen, Jezus volgden op weg naar Golgota, moedigde Hij hen aan om hun eigen pijn te uiten. Lieder die uitdrukking geven aan zowel pijn als een bepaalde culturele identiteit, zoals bijvoorbeeld black gospels, leveren vandaag de dag een bijdrage aan de eenheid van christenen. Dit is een van de resultaten van oecumenische

inspanningen. Met elkaar delen we de schat aan gezangen, gebeden en inzichten die tradities overstijgen en gevoed zijn door geloof en navolging, dwars door pijn en strijd heen.

Vraag

Hoe kunnen wij de verhalen in herinnering houden van voorouders en heiligen die onder ons hebben geleefd en liederen hebben gezongen van geloof, hoop en bevrijding uit gevangenschap?

Bidden

Gebed

*God van de onderdrukten,
Open onze ogen voor het leed dat onze zussen en broers
in Christus nog steeds wordt aangedaan.
Moge uw Geest ons de moed geven om eenstemmig te zingen,
en stem te geven aan lijden dat niet wordt gehoord.
Dit bidden wij in Jezus' naam. Amen.*

Bid vandaag ook voor...

- mensen die lijden als gevolg van culturele tradities die groepen mensen stigmatiseren.
- een open klimaat om maatschappelijk gesprekken te voeren over uitsluitende en onderdrukkende tradities.

² Lees hierover op www.weekvangebed.nl/vermaak

Aantekeningen

20 januari

'Dat hebben jullie voor Mij gedaan'

Dag 6

Reflectie

Bijbel & toelichting

Ezechiël 34 vers 15-20 en Matteüs 25 vers 31-40

In het evangelie van Matteüs worden we eraan herinnerd dat we onze liefde voor God niet kunnen scheiden van onze liefde voor anderen.

Wanneer wij zorgen voor en dienstbaar zijn aan de hongerigen, dorstigen, vreemdelingen, naakten, zieken en gevangenen, zorgen wij voor Jezus Christus zelf.

De diverse crises uit de afgelopen jaren, zoals bijvoorbeeld de coronapandemie en de energiecrisis, hebben zo'n grote impact op mensen dat het herstellen van de schade jaren zal duren. Ondertussen maakte in Minnesota de moord op George Floyd zichtbaar hoe ook raciaal onrecht nog altijd voortduurt. Zijn bekende kreet 'I can't breathe' is ook de kreet geworden van velen die zich verstikt voelen door (de dreiging van) oorlog en geweld en stijgende prijzen van voedsel en energie.

Te midden van dit alles komen christenen samen in liefde en solidariteit. God roept ons op om de heiligheid en de waardigheid van al zijn kinderen te eren. Wanneer wij anderen liefhebben en voor hen zorgen, zoals God voor ons zorgt en van ons houdt, geven wij gestalte aan ons gemeenschappelijk geloof.

Eenheid van christenen

De profeet Ezechiël beschrijft God als een herder die de kudde heelt door hen die afgedwaald zijn bijeen te brengen en hen die gewond zijn te verbinden. In gebed stellen wij ons open om de Geest te ontvangen die ons één maakt.

Vraag

Op welke manier heeft uw geloofsgemeenschap (geen) oog voor de 'geringste mensen'? Hoe kunnen wij samenwerken om voor hen te zorgen?

Bidden

Gebed

*God van de liefde,
wij danken U voor uw oneindige zorg en liefde voor ons.
Help ons om Jezus te dienen door onze hulp en zorg aan mensen
die gebukt gaan onder het gewicht van de problemen in onze samenleving.
Open onze harten om uw liefde te ontvangen
en door ons medeleven uw medeleven zichtbaar te maken
voor de hele menselijke familie.
Wij bidden in Jezus' naam. Amen.*

Bid vandaag ook voor...

- mensen die (wereldwijd) lijden onder de gevolgen van de coronapandemie, zoals ziekte, verlies van dierbaren, eenzaamheid, familieruzies, financiële nood en beperkende maatregelen.
- mensen die gebukt gaan onder het gewicht van armoede, soms al langere tijd of nu voor het eerst als gevolg van stijgende prijzen.

Aantekeningen

21 januari

'Het hoeft niet zo te zijn.'

Dag 7

Reflectie

Bijbel & toelichting

Job 5 vers 11-16 en Lucas 1 vers 46-55

Terwijl Job het goede leven leefde, kreeg hij onverwacht te maken met het tragische verlies van zijn gezin, personeel en vee. Hij ervoer diep lijden: zowel in zijn geest, ziel als lichaam. Ook wij kennen lijden dat zich uit in geest, ziel en lichaam. Tegelijk geloven we dat God ook aanwezig is in ons lijden.

Wanneer we eraan herinnerd worden dat we in een gebroken samenleving leven, is het gemakkelijk om de hoop te verliezen. Het raakt ons als we zien dat de waarde en vrijheid van mensen niet volledig erkend, geëerd en beschermd wordt.

'Menselijke keuzes maken de maatschappij. Dat betekent ook dat mensen die kunnen veranderen', zegt de katholieke ethicus en professor in 'raciaal recht' Bryan Massingale. 'Wat mensen breken en verdelen, kunnen we met Gods hulp helen, verbinden en herstellen. Zoals het nu is, hoeft het niet te zijn: daarin ligt hoop en een uitdaging.'

Eenheid van christenen

In het loflied van Maria, het Magnificat, uit zij haar vreugde over wat zij God ziet doen. Hij bestrijdt onrecht door heersers van hun troon te stoten en geringen aanzien te geven. God vergeet nooit zijn beloften en laat zijn volk niet in de steek.

Het is gemakkelijk om de waarde van kleine christelijke gemeenschappen te onderschatten. Maar de Heer erkent ook hun waarde. We zijn geroepen om Hem daarin na te volgen.

Vraag

Hoe kunnen we als geloofsgemeenschappen 'de geringen aanzien geven', zoals Maria dat bezingt?

Bidden

Gebed

*God van Hoop,
herinner ons eraan dat U bij ons bent in ons lijden.
Geef dat wij hoop voor elkaar belichamen
wanneer hopeloosheid beslag legt op ons hart.
Geef dat wij gegrond zijn in uw liefdevolle Geest als we samenwerken
om vormen van onderdrukking en onrechtvaardigheid uit te roeien.
Geef ons de moed lief te hebben wie, wat en hoe U liefhebt,
en deze liefde in daden om te zetten.
Door Christus onze Heer. Amen.*

Bid vandaag ook voor...

- moed voor onszelf en voor leiders – dichtbij en ver weg – om keuzes te durven maken die misschien niet populair zijn, maar wél recht doen aan het geheel van de samenleving.
- kleine geloofsgemeenschappen en kerken die kampen met krimp, dat zij hoop houden en hun eigen waarde blijven zien.

Aantekeningen

22 januari

Herstel van verbinding

Dag 8

Reflectie

Bijbel & toelichting

Psalm 82 vers 1-4 en Lucas 18 vers 1-8

Het boek Psalmen is een verzameling van gebeden, lofprijzingen, klaagzangen en onderwijzingen van God aan ons. In Psalm 82 roept God op tot de rechtvaardigheid die de fundamentele mensenrechten waarborgt: vrijheid, veiligheid, waardigheid, gezondheid, gelijkheid en liefde. De psalmist roept ook op alles wat hiermee niet spoort recht te zetten. Als christenen worden we geroepen om ons aan te sluiten bij de daden en de wil van God, die werkt aan de redding van de schepping. Dit houdt in dat we actief meewerken aan het herstellen van verbinding.

God roept ons op te handelen vanuit de waarheid dat ieder mens kostbaar is. Wij zijn allen met elkaar verbonden. Ds. Howard Thurman, de geestelijke adviseur van Martin Luther King, schreef: 'We moeten de waarheid verkondigen dat al het leven één is en wij allen met elkaar verbonden zijn. Daarom moeten wij werken aan een samenleving waarin de geringste mens toevlucht en verkwikking kan vinden. We moeten onze levens offeren op het altaar van sociale verandering, zodat Gods koninkrijk nabij is waar wij ook zijn.'³

Eenheid van christenen

Jezus vertelt de gelijkenis van de weduwe en de onrechtvaardige rechter om de mensen te onderwijzen 'over de noodzaak om altijd te bidden en niet op te geven' (Lucas 18 vers 1). Wij mogen nooit de moed verliezen. In gebed blijven we vragen om Gods geschenk van eenheid en in ons leven brengen wij deze eenheid tot uitdrukking.

Vraag

Welke concrete volgende stap kunnen we zetten om ook in de rest van dit jaar de verbinding te herstellen en te groeien in wederzijds vertrouwen?

Bidden

Gebed

*God, Schepper en Verlosser van alles,
leer ons naar binnen te kijken
om gegrond te blijven in uw liefdevolle Geest,
zodat wij naar buiten kunnen gaan in wijsheid en moed
om altijd het pad van liefde en gerechtigheid te kiezen.
Dit bidden wij in de naam van uw Zoon, Jezus Christus,
in de eenheid van de Heilige Geest. Amen.*

Bid vandaag ook voor...

- veiligheid en wijsheid voor rechters, advocaten en anderen die werkzaam zijn in de rechtspraak.
- bewegingen en initiatieven die het werk van eenheid gaande houden.

³ Jesus and the Disinherited, 1996

Aantekeningen
